

Școala Națională de Studii Politice și Administrative

Școala Națională de Studii Politice și Administrative

Școala Doctorală Multidisciplinară

Domeniul de Doctorat: Științe Administrative

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

**Protecția persoanelor fizice privind prelucrarea datelor cu caracter personal
la nivelul administrației publice.
Accesibilitatea și precizia reglementării**

Coordonator științific: prof. univ. dr. Emil BĂLAN

Autor: Victoria – Delia BUNCEANU

București

2025

SUMAR

MATERIALE PUBLICATE.....	2
ABREVIERI	8
CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE	10
PARTEA I: ASIGURAREA PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ. EVALUARE A LITERATURII RELEVANTE. PREOCUPĂRI PRIVIND O BUNĂ REGLEMENTARE	16
1.1 Evaluare a literaturii relevante	18
1.2 Drepturile omului și libertățile fundamentale: un cadru care impune plasarea omului în centrul societăților democratice.....	31
1.3 Dreptul la protecția datelor cu caracter personal: scurte incursiuni în istorie	33
1.3.1 Viața privată:factori declanșatori ai reglementării unui nou drept fundamental	33
1.3.2 Dreptul la protecția datelor cu caracter personal: scurt istoric și convergențe de reglementare	36
1.3.3 Adoptarea <i>RGPD</i>	43
1.4 Uniunea Europeană, protecția datelor cu caracter personal și era digitală	44
1.4.1 Inteligența Artificială: o provocare în domeniul reglementării	47
1.4.1.1 Cronologia oficială a apariției „ <i>Artificial intelligence act</i> ”	49
1.4.1.2 Asemănări identificate în elaborarea <i>RIA</i> și a <i>RGPD</i>	51
1.4.1.3 Diferențe de formă și de fond identificate în elaborarea <i>RIA</i> comparativ cu <i>RGPD</i> ...	54
1.4.1.4 Inteligența artificială între încredere și risc.....	58
1.4.1.5 Riscuri legate de protecția datelor cu caracter personal, securitate cibernetică și acțiuni comune întreprinse la nivelul Uniunii Europene în vederea creșterii gradului de securizare a datelor	61
1.5 Protecția datelor cu caracter personal: reglementare europeană și națională	66
1.5.1 Reglementare europeană	66
1.5.2 Reglementare națională	71
1.6 Concluzii aferente Primei părți a lucrării	76
PARTEA A II-A: PREZENTAREA METODOLOGIEI DE CERCETARE	79
2.1 Cadrul general al cercetării	79

2.2 Metodologia de selecție a literaturii de specialitate	84
2.3 Identificarea de lucrări, opinii, teorii care să conducă spre cristalizarea unei metodologii de cercetare	94
2.4 Metodologia de cercetare: abordare, metode utilizate, mod de lucru.....	97
2.4.1 Matricea metodologică a cercetării	98
2.4.2 Colectarea datelor	104
2.4.3 Analiza datelor și verificarea ipotezelor	108
2.5 Informații cu privire la interpretarea datelor colectate	111
2.5.1 Informații despre datele colectate cu ajutorul chestionarelor cu itemi deschiși	111
2.5.2 Informații despre datele colectate prin metoda interviului	114
2.5.3 Informații despre datele colectate din surse oficiale	116
2.5.4 Informații despre datele colectate prin metoda observației participative.....	124
2.6 Rezultate obținute în urma prelucrării datelor colectate	130
2.6.1 Rezultate obținute în urma prelucrării datelor colectate prin metoda chestionarului cu itemi deschiși	130
2.6.2 Identificarea <i>nevoii de informare</i> a tuturor subiecților intervievați ca rezultat al prelucrării datelor colectate prin metoda interviului	138
2.6.3 Analiza centralizării răspunsurilor primite de la instituții din administrația publică centrală cu privire la implementarea <i>RGPD</i> ca rezultat al cercetării	140
2.7 Concluzii aferente <i>Părții a II -a</i> a lucrării	142
PARTEA A III-A: ANALIZĂ COMPARATIVĂ A MODULUI DE IMPLEMENTARE A <i>RGPD</i> ÎN ȘASE STATE ALE UNIUNII EUROPENE: ÎN CĂUTAREA UNITĂȚII DE IMPLEMENTARE A ACESTUI ACT NORMATIV LA NIVEL DE STATE MEMBRE.....	144
3.1 <i>Metoda diferenței</i> ca metodă de analiză comparativă cu privire la modul de implementare a <i>RGPD</i> în șase state europene	144
3.2 Stabilirea criteriilor analizei comparative cu privire la modul de implementare a <i>RGPD</i> în mai multe state europene	146
3.3 Justificarea alegerii statelor supuse analizei comparative	148
3.4 Implementarea <i>RGPD</i> în Germania	151
3.5 Implementarea <i>RGPD</i> în Franța	155
3.6 Implementarea <i>RGPD</i> în Irlanda	159

3.7 Implementarea <i>RGPD</i> în Belgia	163
3.8 Implementarea <i>RGPD</i> în Bulgaria	164
3.9 Implementarea <i>RGPD</i> în Malta	166
3.10 Concluzii aferente <i>Părții a III-a</i> a lucrării	168
PARTEA A IV-A: IMPLEMENTAREA <i>RGPD</i> ÎN ROMÂNIA. PRACTICĂ ADMINISTRATIVĂ ȘI JUDECĂTOREASCĂ. PERCEPȚII ALE ACTORILOR IMPLICAȚI.....	171
4.1 Prezentare generală a cadrului de implementare a <i>RGPD</i> în România	173
4.2 Accepțiuni ale termenilor de bază utilizați în <i>RGPD</i> și implicații ale interpretării lor.....	177
4.2.1 Termeni centrali ai <i>RGPD</i>	178
4.2.2 Concepte care pot crea dificultăți de punere în aplicare a <i>RGPD</i>	181
4.2.3 Tipologia celor care pot prelucra date cu caracter personal.....	184
4.2.4 „ <i>Persoana vizată</i> ”: definiție și tipologie	185
4.2.5 „ <i>Interes legitim</i> ”: un concept ambiguu	188
4.2.6 „ <i>Interes public</i> ”: termen pus în legătură cu ideea de „ <i>necesar și proporțional într-o societate democratică</i> ”	190
4.3 Practica administrativă și judecătorească cu privire la protecția datelor cu caracter personal: fișe de caz	191
4.3.1 Practica administrativă	193
4.3.2 Practica judecătorească	195
4.4 Aspecte care indică existența unei distanțe între reglementare și aplicare a <i>RGPD</i> la nivelul autorităților și organismelor publice din România	200
4.4.1 Prevederi legislative	200
4.4.2 Îndeplinirea obligației de informare a persoanelor vizate cu privire la implementarea <i>RGPD</i>	202
4.4.2.1 Cazuri și tipuri de informare precizate în <i>RGPD</i>	204
4.4.2.2 Semnificația sintagmei „ <i>informare a persoanelor vizate</i> ” prin raportare la <i>RGPD</i> ..	207
4.4.2.3 Obligația informării persoanelor vizate cu privire la prelucrarea datelor lor cu caracter personal	208
4.4.2.4 Metode de informare utilizate de operatorii din mediul public și privat	213
4.4.2.5 Cetățeanul român, <i>persoană vizată</i> , între afirmarea identității naționale și asumarea identității europene la nivel de comunicare	214

4.4.2.6 <i>RGPD</i> între obligativitatea informării <i>persoanelor vizate</i> cu privire la drepturile lor și lacunele existente la nivel de comunicare între instituțiile publice și cetățeni	215
4.4.2.7 Instituții ale administrației publice centrale care au afișat/nu au afișat informații cu privire la respectarea prevederilor <i>RGPD</i>	221
4.4.3 Percepții ale actorilor implicați cu privire la implementarea <i>RGPD</i>	224
4.4.4 Mass-media: indicator al evoluției înregistrate în domeniul protecției datelor cu caracter personal.....	225
4.5 Probleme de implementare a <i>RGPD</i> identificate în urma analizării datelor colectate.....	226
4.5.1 Probleme identificate în urma analizării datelor furnizate de <i>operatori</i> - instituții din administrația publică centrală.....	226
4.5.2 Probleme identificate în urma analizării datelor colectate prin metoda interviului.....	228
4.5.3 Probleme identificate în urma analizării datelor colectate prin metoda chestionarului cu itemi deschiși	229
4.5.4 <i>Posibilitate sau probabilitate</i> de manifestare a fenomenului de “ <i>inflație legislativă</i> ” în România	230
4.6 Concluzii aferente <i>Părții a IV-a</i> a lucrării	231
PARTEA A V-A: POSIBILITĂȚI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A SISTEMULUI DE REGLEMENTARE ȘI IMPLEMENTARE A <i>RGPD</i> ÎN ROMÂNIA	233
5.1 De la analiza comparativă a modului de implementare a <i>RGPD</i> în șase state europene la propunerea de exemple de bună practică cu privire la implementarea <i>RGPD</i> . Propunerea unor măsuri de optimizare a implementării <i>RGPD</i> în România	234
5.1.1 Exemple de bune practici de implementare a <i>RGPD</i> identificate în Germania	235
5.1.2 Exemple de bune practici de implementare a <i>RGPD</i> identificate în Franța	240
5.1.3 Exemple de bune practici de implementare a <i>RGPD</i> identificate în Irlanda	245
5.1.4 Exemple de bune practici de implementare a <i>RGPD</i> identificate în Belgia.....	247
5.1.5 Exemple de bune practici de implementare a <i>RGPD</i> identificate în Bulgaria.....	248
5.1.6 Exemple de bune practici de implementare a <i>RGPD</i> identificate în Malta	250
5.2 Propuneri și soluții	254
5.2.1 Propuneri formulate de ANSPDCP.....	254
5.2.2 Propuneri inspirate de acțiuni și poziții ale DNSC	257
5.2.3 Studiul drepturilor omului și a libertăților fundamentale în școală. Prioritizarea formării	

de competențe digitale tuturor elevilor și studenților: un pas necesar și o evoluție firească în învățământul românesc	259
5.2.4 Propuneri pentru creșterea calității informării populației cu privire la implementarea RGPD.....	264
5.3 Concluzii aferente <i>Părții a V-a</i> a lucrării	271
CONCLUZII GENERALE	274
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	286
LISTĂ DE TABELE	304
LISTĂ DE FIGURI	305
ANEXE	306
ANEXA 1: Ghid de interviu	307
ANEXA 2: Chestionare pentru adolescenți (date prelucrate)	310
ANEXA 3: Chestionare pentru public adult (date prelucrate)	316
ANEXA 4: Interviu (date prelucrate)	328
ANEXA 5: Grilă de evaluare a calității site-urilor guvernamentale (ACCENTURE 2002)	349

REZUMAT

Cuvinte – cheie: *RGPD-date cu caracter personal-drepturi-riscuri-administrație publică-bună reglementare*

Dreptul la viață este fundamental. Protecția datelor cu caracter personal și respectarea vieții private sunt componente esențiale ale acestuia. Asigurarea unui echilibru între îmbunătățirea securității și protejarea drepturilor omului reprezintă o preocupare constantă atât a Parlamentului European, cât și a Consiliului Uniunii Europene. Respectarea dreptului la viață privată și de familie și asigurarea protecției datelor cu caracter personal sunt stipulate în articolele 7 și 8 din „*Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene*”, în articolul 16 din „*Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene*” și în articolul 8 din „*Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*”.

Respectarea dreptului la viață privată, a dreptului cetățenilor la protecția datelor lor cu caracter personal traduc dezideratul european de a plasa *omul* în centrul societăților democratice. În acest fel fiecare cetățean are dreptul la individualitate. Dreptul său la viață privată îi permite să fie autonom, să

trăiască în demnitate și să aibă control deplin asupra modului în care îi sunt prelucrate datele cu caracter personal. În absența dreptului la viață privată celelalte drepturi și libertăți ale omului sunt în pericol. Dreptul la viață privată face posibilă existența unei opțiuni legate de *cum*, *când* și *cui* alege o persoană să îi dezvăluie datele sale personale, îi oferă posibilitatea de a fi în control asupra propriei identități și asupra modalității în care interacționează cu mediul înconjurător, îi oferă siguranță în fața unui abuz nejustificat de putere și îi permite să gândească liber, fără a fi discriminată.

Interesul Uniunii Europene de a respecta dreptul la viață privată al cetățenilor s-a materializat, după o lungă perioadă de dezbateri și negocieri, în adoptarea, în 27 aprilie 2016, a „*Regulamentului (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE*”. Actul normativ a intrat în vigoare în data de 25 mai 2018, fiind direct aplicabil, începând cu această dată, în toate statele membre ale UE.

Adoptat pentru a crea o viziune unitară în prelucrarea datelor cu caracter personal ale cetățenilor europeni, „*Regulamentul General privind Protecția Datelor*” devine un instrument cu amprente naționale în aplicare.

Având ca puncte de reper „*Regulamentul General privind Protecția Datelor*”, implementarea lui obligatorie în statele membre ale UE și existența de consecințe traduse în aplicarea de sancțiuni dacă se dovedește că un act normativ european nu este implementat corect la nivel național, în cercetarea de față ne propunem în primul rând verificarea existenței unei distanțe între reglementare și aplicare prin raportare la implementarea acestui act normativ în mai multe state europene, cu accent pe modul de aplicare a prevederilor sale la nivelul administrației publice din România.

RGPD reprezintă „*o declarație a drepturilor*”, deși din punct de vedere teritorial ar părea cu efecte limitate. Prin aplicarea prevederilor sale tuturor cetățenilor europeni, indiferent de sediul operatorilor, aplicarea teritorială devine, în fapt, globală. Dat fiind că protecția datelor plasează în centrul acțiunilor guvernelor statelor membre și ale Uniunii Europene persoana vizată, ne propunem să verificăm și în ce măsură „*persoana vizată*” reprezintă un *numitor comun* în implementarea RGPD la nivelul administrației publice din România și la nivel european.

Toate prelucrările de date care fac posibilă identificarea persoanelor fizice „*ar trebui să fie în serviciul cetățenilor*”, așa cum este stipulat în considerentul nr. 4 din RGPD. Dreptul la protecția datelor trebuie să fie luat în considerare numai *în raport cu funcția pe care o îndeplinește în societate și echilibrat cu alte drepturi fundamentale*, conform principiului proporționalității. În aceste condiții ne întrebăm cât

de pregătită este România, cât de pregătită este Uniunea Europeană prin acțiunile fiecărui stat membru în parte să găsească *justul echilibru* în implementarea *RGPD*? Este posibil ca acțiunile la nivelul UE, în conținut și formă, *să nu depășească ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor tratatelor*, pentru a fi respectat astfel principiul proporționalității, așa cum este acesta definit în articolul 5 din „*Tratatul privind Uniunea Europeană*”?

Cu ritmul de dezvoltare a noilor tehnologii, cu amploarea pe care o ia fenomenul digitalizării, dorința de utilizare pe scară largă a inteligenței artificiale, inclusiv în administrația publică, omenirea este în pragul unei noi ere, ale cărei caracteristici principale la nivel de informații sunt *volumul, varietatea, viteza, veracitatea și valoarea*. Orice accesare a unui link, orice acțiune sau activitate desfășurată pe internet lasă urme digitale, care combinate și conectate într-un ecosistem virtual pot conduce la o transpunere a personalității în mediul digital. Această personalitate poate fi reală sau fabricată.

Persoanele vizate riscă, în lipsa informării corecte sau formării de competențe digitale, să nu mai aibă control asupra propriilor date. Pot deveni, astfel, subiecții unor profilări, dar și ai unor posibile atacuri cibernetice. Comisia Europeană a remarcat de altfel frecvența crescută a atacurilor pe scară largă împotriva sistemelor informatice și tendința de utilizare a tehnologiilor informației și comunicațiilor în scopul obținerii supremației politice, economice și/sau militare de către unele state, inclusiv prin capacități ofensive.

În acest context a fost semnată în data de 15 decembrie 2022 „*Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital*”. Acest document reprezintă angajamentul Uniunii Europene față de o transformare digitală sigură și durabilă, care va pune oamenii în centrul oricăror preocupări și decizii, în conformitate cu valorile fundamentale ale Uniunii Europene.

Totuși, protecția datelor cu caracter personal scade odată cu creșterea gradului de expunere a persoanelor în mediul virtual. Activitățile desfășurate în mediul online prezintă riscuri cu privire la tot ceea ce înseamnă respectarea drepturilor omului. În acest context Uniunea Europeană caută o cale de mijloc între dezvoltarea și utilizarea noilor tehnologii și respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În acest context ne întrebăm dacă un stat ar putea prin informarea corectă, coerentă, constantă a cetățenilor și prin formare instituționalizată a acestora în domeniul protecției vieții private și a datelor cu caracter personal să ajungă inclusiv la simplificare, prin prevenție, a procesului de reglementare. Coroborarea normelor europene cu normele naționale nu trebuie să fie doar un proces necesar pentru îndeplinirea unei obligații pe care o impune Uniunea Europeană statelor membre, ci o soluție la probleme

care au condus la apariția și aprobarea unui regulament general cu privire la protecția datelor, în cazul de față.

Având ca obiect de cercetare „*Regulamentul General privind Protecția Datelor*” și ca arie de cercetare administrația publică în general și administrația publică din România în special, ne-am propus analizarea mai multor aspecte legate de apariția și intrarea în vigoare a acestui regulament european.

Lucrarea conține cinci părți. În prima parte a lucrării ne-am concentrat atât pe prezentarea dreptului persoanelor la protecția datelor, și avem în vedere datele cu caracter personal, cât și a modului în care se asigură în prezent protecția dreptului persoanelor fizice la viață privată și de familie în Uniunea Europeană. În a doua parte a lucrării am prezentat metodologia de cercetare. În partea a treia a lucrării ne-am propus prezentarea rezultatelor analizei comparative a contextului de implementare a *RGPD* în șase state europene. În partea a patra a lucrării, cea mai amplă, este prezentat modul și contextul de implementare a acestui regulament european în România, prin cristalizarea percepțiilor actorilor implicați și creionarea modelelor de practică administrativă și judecătorească aplicabile în prezent. Partea a cincea a lucrării a fost dedicată identificării unor posibilități de îmbunătățire a sistemului de reglementare și implementare a *RGPD* în România.

Ca obiective de cercetare menționăm:

Obiectivul 1: compararea structurilor și a funcționalității administrative cu privire la aplicarea prevederilor „*Regulamentului General privind Protecția Datelor*” în șase state europene;

Obiectivul 2: descrierea condițiilor specifice de implementare a *RGPD* la nivelul administrației publice din România;

Obiectivul 3: identificarea de soluții de îmbunătățire a sistemului de reglementare și implementare a acestui act normativ european în România.

Teza își propune să răspundă la următoarele întrebări de cercetare:

Întrebare principală: *Cum este asigurată implementarea „Regulamentului General cu privire la Protecția Datelor” în România?*

Întrebări auxiliare:

a) Cum este gestionată aplicarea prevederilor *RGPD* la nivelul altor state membre din Uniunea Europeană și ce măsuri specifice au fost luate pentru ca implementarea *RGPD* să fie în sprijinul persoanelor vizate?

b) Cum poate fi explicată apariția unei distanțe între reglementarea protecției datelor cu caracter personal în România și aplicarea efectivă a prevederilor „*Regulamentului General privind Protecția Datelor*”?

c) Care este contextul administrativ specific de implementare a *RGPD* și cum este asigurată funcționalitatea administrativă în asigurarea protecției datelor cu caracter personal ale persoanelor vizate în România?

d) Există riscul confruntării cu fenomenul de „*inflație legislativă*” în România ca urmare a implementării *RGPD*?

e) Este posibil ca o carență de formare de competențe digitale la *persoanele vizate* dintr-un stat membru al UE să vulnerabilizeze asigurarea protecției datelor la nivel european?

f) Cum ar putea fi îmbunătățite condițiile de implementare a *RGPD* la nivelul administrației publice din România?

Ipotezele pe care ne-am propus să le verificăm sunt următoarele:

Ipoteza 1: Între reglementare și aplicare a prevederilor *RGPD* în România există o distanță care influențează procesul de implementare a *RGPD* la nivelul administrației publice.

Ipoteza 2: Uniunea Europeană urmărește găsirea unui echilibru între valorificarea și deschiderea datelor pe de o parte și asigurarea protecției lor, pe de altă parte.

Ipoteza 3: Aplicarea *RGPD* poate conduce la confruntarea cu fenomenul de „*inflație legislativă*”.

Întrucât obiectul principal al cercetării este „*Regulamentul General privind Protecția Datelor*”, efectele resimțite de *persoanele vizate*, dar și cele resimțite la nivelul activității administrației publice din România în urma aplicării prevederilor sale, am optat pentru utilizarea combinată a metodei comparative, a unor metode de cercetare calitativă (interviul, chestionarul cu itemi deschiși, observația participativă, analiza de conținut) și a unor metode de cercetare cantitativă (analiza de documente), accentul fiind pus pe abordarea constructivistă, postpozitivistă.

Această opțiune a fost justificată de faptul că *RGPD* se aplică obligatoriu în toate statele membre ale UE, începând cu anul 2018. Din acest motiv întrebarea ***de ce?*** nu este relevantă pentru cercetare, atenția fiind fixată pe întrebarea ***cum?*** Utilizarea de metode calitative de cercetare ne-a oferit șansa colectării de date relevante pentru sondarea unei realități subiective și șansa identificării și propunerii de soluții de îmbunătățire a cadrului de implementare a *RGPD* în România.

Reperul în propunerea de soluții de îmbunătățire a sistemului de reglementare și implementare a prevederilor acestui act normativ în România l-au constituit modelele de bună practică identificate în cele șase state europene supuse analizei comparative.

Lucrarea de față reunește mediul academic și practica administrativă.

Rezultatele cercetării au depășit sfera așteptărilor noastre cu atât mai mult cu cât în perioada alocată verificării ipotezelor prezentate mai sus am traversat evenimente majore precum pandemia cauzată de virusul COVID 19, războiul din Ucraina, prefigurarea unui conflict major între Federația Rusă și NATO, dar și apariția de noi focare de război pe mapamod, aspecte care ar putea destabiliza economic mai multe state în viitorul apropiat.

Toate aceste evenimente au avut și au un impact major asupra respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, asupra dezvoltării rapide a noilor tehnologii, inclusiv prin apariția de programe de inteligență artificială care aduc lumea mai aproape de o nouă față a erei digitale și *individul* în confruntarea directă cu riscurile lumii virtuale și cu efectele digitalizării. Decalajul economic și de opinie existent între statele membre ale Uniunii Europene reprezintă provocări majore pentru viitor. Deciziile politice au consecințe la nivel economic. Intrarea în era digitală va testa unitatea Uniunii Europene și nu numai din perspectivă economică și logistică, ci și din punct de vedere social. Dreptul la viață privată și la protecția datelor încep să capete noi valențe.

Aceste drepturi implică cetățeanul mai mult decât oricând, îl obligă să se responsabilizeze. Guvernele statelor membre sunt obligate, la rândul lor, să intervină în creșterea gradului de conștientizare a cetățenilor cu privire la riscurile la care se expun în online.

Adaptarea omului la era digitală se face contratimp. Reglementarea are nevoie de timp. Adaptarea aparatului administrativ la includerea în relația cu cetățenul de programe digitale, asigurând totodată protecția datelor prelucrate și protecția vieții private a persoanelor vizate este important să fie făcută la timp. Dar din perspectiva evoluției noilor tehnologii *timpul nu mai are răbdare*.

Alegerea temei de cercetare nu a fost întâmplătoare.

Aparatul administrativ este greoi și greu adaptabil la schimbare, iar prin activitățile sale este garantul evoluției unei societăți. Un stat membru al Uniunii Europene trebuie să respecte valorile democratice și astfel administrația publică devine nu numai creatoarea de norme pentru cetățeni, ci și un garant al respectării statului de drept și al justului echilibru în aplicarea normelor. România, prin contextul istoric, geografic, geopolitic și demografic de evoluție oferă un cadru interesant de aplicare a prevederilor

RGPD. În plus, considerăm că verificarea ipotezelor cercetării a impus găsirea *justului echilibru* între administrația publică și cercetare ca domeniu de activitate.

Cercetarea noastră a permis incursiunea în zona profundă a protecției datelor cu caracter personal de pe poziția unui executant, a unui cunoscător al modului de funcționare a instituțiilor statului și totodată aplicant al prevederilor legislative în acest domeniu.

Între instituțiile statului și cetățeni există o relație de interdependență.

„*Regulamentul General privind Protecția Datelor*” testează calitatea actului administrativ, relația statului cu cetățenii, mai mult decât alte acte normative, deoarece reprezintă un instrument care obligă operatorii să îl aplice devenind vulnerabili în interacțiunea cu *persoanele vizate*, cetățeni europeni. Practic operatorii sunt obligați să aplice prevederile unui act normativ care îi vulnerabilizează.

Drepturile fundamentale ale omului, în special dreptul la protecția vieții private, sunt respectate într-un stat de drept, mai ales prin crearea, adoptarea și aplicarea de instrumente care permit plasarea cetățeanului în centrul preocupărilor guvernului. Administrația publică are misiunea de a servi societatea în ansamblul ei și de a oferi servicii de calitate cetățenilor, accesul liber și neîngrădit al cetățeanului, *persoană vizată*, la informații de interes public reprezentând un principiu fundamental al statului de drept.

Dar dacă un cetățean informat poate vulnerabiliza instituțiile statului prin inițiative care pot crea blocaje în exercitarea activităților lor specifice, va alege statul să informeze corect cetățenii sau își va proteja instituțiile în activitatea lor printr-o informare de tipul *cât mai deschis cu putință, dar atât de închis cât este necesar?*

Întrebarea este însă cât de mult își permite România să respecte principiul transparenței în relația cu cetățenii în ceea ce privește aplicarea prevederilor *RGPD*? Cât de conștienți sunt angajații instituțiilor statului că în aplicarea prevederilor *RGPD* au atât statut de funcționari publici, cât și statut de persoane vizate, răspunderea și responsabilitatea în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu afectându-le acest dublu statut? Cât de pregătită este România să asigure protecția datelor *persoanelor vizate – cetățeni europeni* în contextul geopolitic actual?

Ipotezele cercetării au fost și sunt de actualitate. Metodele de cercetare alese au permis colectarea și analizarea de date care au făcut posibilă verificarea ipotezelor formulate.

Rezultatele cercetării sunt confirmate inclusiv de apariția de programe, strategii și noi acte normative europene cu impact asupra domeniului protecției datelor, aflate în lucru în momentul de față sau adoptate în cursul anului 2024.

Protecția datelor cu caracter personal, așa cum este reglementată în prezent, impune **limite** și în același timp ridică bariere de ordin conceptual, financiar, economic, politic, de securitate, tehnologice, de ordin logistic sau administrativ. Pe parcursul cercetării noastre ne-am confruntat cu limitări, dar și cu atingerea unor limite personale. Au existat limite de ordin temporal, timpul de finalizare a cercetării impunând un ritm alert de lucru. Au existat limitări în ceea ce privește accesul la documente pe perioada pandemiei, limitări în identificarea problemelor reale legate de implementarea *RGPD* în România, dar și limitări manifestate în convingerea unor persoane să participe la cercetare prin acordarea de interviuri sau completarea de chestionare. Au existat și limite și limitări de ordin logistic, dar și limite de decentrare pentru anularea subiectivismului în cercetare, de centrare pe identificarea unor nevoi reale legate de domeniul studiat. Ne-am confruntat cu limite în organizarea construcției lucrării prin identificarea de perspective noi de cercetare raportat la studiile/ lucrările/ tezele existente deja pe acest subiect, precum și cu o serie de limitări legate de organizarea datelor colectate și asigurarea triangulației metodologice.

Construcția tezei este circulară și nu întâmplător. Dacă cercetarea a debutat cu analiza comparativă a modului de implementare a *RGPD* în șase state europene, focusându-ne apoi pe modul în care este implementat acest act normativ european în România, finalul cercetării a închis cercul analizei comparative prin generarea de modele de bune practici, identificate în statele analizate, modele care ar putea fi implementate și în România.

Modul de abordare a temei analizate, concentrarea pe anumite concepte, sintagme, plasate apoi într-un cadru mai larg, istoric sau al imaginarului colectiv, aplicarea unei scheme de comunicare consacrate pentru evidențierea unor lacune existente în comunicarea *operator – instituție publică /vs./ cetățean* și abordarea din perspective multiple a fenomenelor devenite ipoteze permit deschiderea de noi perspective în cercetare, mai ales dacă avem în vedere domeniul științelor administrative, dar reprezintă și factori de noutate.

Prin rezultatele cercetării și soluțiile propuse asigurăm deschiderea către noi orizonturi de analiză și introspecție cu privire la domeniul protecției datelor cu caracter personal prin luarea în considerare a factorilor naționali, identitari, de manifestare, dar și prin reconsiderarea elementelor geografice, istorice, demografice, politice și geopolitice în cercetare.

Lucrarea a demonstrat că inovarea se impune și la nivel de organigramă a autorităților de supraveghere, fiind necesară o evoluție în definirea structurilor acestora, inclusiv în România. Evoluția rapidă a noilor tehnologii impune și o evoluție cât mai rapidă în domeniul reglementării. Cercetarea de față și practica administrativă sunt certificate în prezent de practica reglementării. Viitorul nu poate fi

evitat, iar viitorul aparține noilor tehnologii. Tot mai multe sectoare de activitate, tot mai multe activități, inclusiv ale administrației publice vor utiliza programe care implică noile tehnologii.

Lumea se deschide spre o nouă eră, digitală, și odată cu această deschidere lumea se schimbă. Guvernele prevăd schimbarea și încearcă, inclusiv prin reglementare, să prevină riscurile cu care lumea pe care o știm se confruntă deja. Prins între interese financiare, curiozitate cu privire la oportunitățile oferite de noile tehnologii, dorința de a-și simplifica viața, *individul* câștigă drepturi pe care operatorii i le respectă uneori la limita legii. Legea poate fi interpretată. Drepturile omului sunt afectate în prezent iar drumul omenirii nu mai poate exclude integrarea rapidă a noilor tehnologii în activitățile de zi cu zi ale cetățenilor care trebuie să se adapteze la noua lor existență prin „*igienă de securitate cibernetică*”.

„*Regulamentul General privind Protecția Datelor*” a fost un document unic, *un act normativ istoric* prin raportare la respectarea dreptului la viață privată al persoanelor fizice și prin raportare la respectarea dreptului acestora la protecția datelor cu caracter personal în timpul proceselor de prelucrare.

„*Regulamentul privind inteligența artificială*” este un *act normativ istoric* în prezent. Poate în scurt timp un alt act normativ va primi titulatura de *act normativ istoric*.

Reglementarea europeană încearcă să țină pasul cu ritmul evoluției noilor tehnologii, traducând în legislație ritmul de evoluție al lumii digitale. Cu riscul de a deveni redundanți vom încheia concluzionând că *viitorul rămâne incert, nu poate fi evitat și aparține noilor tehnologii*.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

BIBLIOGRAFIE

- 1) Alexe Irina, Ploșteanu Nicolae – Dragoș, Șandru Daniel – Mihail, „*Protecția datelor cu caracter personal. Impactul protecției datelor personale asupra mediului de afaceri. Evaluări ale experiențelor românești și noile provocări ale Regulamentului (UE) 2016/679*”, Editura Universitară, București, 2017.
- 2) Acquisti Alessandro, „*Les comportements de vie privée face au commerce électronique*”, în „*Réseaux*” (Editori: Alain Rallet și Rochelandet F.), 167, 2011, pag. 105-130. Document disponibil pe pagina: <https://shs.cairn.info/revue-reseaux-2011-3-page-105?lang=fr>.
- 3) Auger Nathalie, „*Constructions de l'interculturel dans les manuels de langue*”, EME Editions, 2007.
- 4) Bamberger A. Kenneth, Mulligan K. Deirdre, „*Privacy on the Ground. Driving Corporate Behavior in the United States and Europe*”, The MIT Press, Cambridge, Massachusetts Institute of Technology, 2015.
- 5) Barnett Emma, „*Facebook's Mark Zuckerberg says privacy is no longer a “social norm”*”, *The Telegraph*, 11 ianuarie 2010. Document disponibil pe pagina: <https://www.telegraph.co.uk/technology/facebook/6966628/Facebooks-Mark-Zuckerberg-says-privacy-is-no-longer-a-social-norm.html>.

- 6) Barry Sandywell, „*Monsters in cyberspace, cyberphobia and cultural panic in the information age*”, „*Information, Community and Society*”, Apariția 9:1, 2006, pag. 39-61.
- 7) Barthes Roland, „*Mythologies*”, Paris, Le Seuil, 2015.
- 8) Baudrillard Jean, „*Pour une critique de l'économie du signe*”, Paris, Gallimard, Coll. Tel, 1976.
- 9) Bădescu Valentin – Stelian, „*Câteva considerații privind cadrul normativ și practica administrației publice în România*” în „*Reglementările și practicile administrației publice*”, Wolters Kluwer, 2020.
- 10) Bălan Emil, „*Procedura administrativă*”, Editura Universitară, București, 2005.
- 11) Bălan Emil, „*Instituții administrative*”, Editura CH Beck, 2008.
- 12) Bălan Emil, Iftene Cristi, Troanță Dragoș, Varia Gabriela (coord.), „*Consolidarea capacității administrative în contextul bunei administrări*”, Comunicare.ro, București, 2011.
- 13) Bălan Emil, „*Statul de drept și calitatea reglementării*”, în volumul E. Bălan, C. Iftene, M. Văcărelu (coord.), „*Reforma statului. Instituții, proceduri, resurse ale administrației publice*”, Wolters Kluwer, București, 2016.
- 14) Bălan Emil, Văcărelu Marius, Iftene Cristi, (coord.), „*Reforma statului. Instituții, proceduri, resurse ale administrației publice*”, Wolters Kluwer, București, 2016.
- 15) Bălan Emil, „*Buna administrare și dreptul persoanei la un tratament echitabil din partea administrației publice*” în volumul „*100 de ani de administrație în statul național unitar român – între tradiție și modernitate*”, Wolters Kluwer, București, 2019.
- 16) Bălan Emil, Văcărelu Marius, Troanță Dragoș (coord.), „*Reglementările și practicile administrației publice: între viziunea cercetării științifice și avatarurile realității*”, Wolters Kluwer, București, 2020.
- 17) Bălan Emil, Iftene Cristi, Varia Gabriela (coord.), „*Academic research in the field of Administrative Science-Limits and opportunities*”, Wolters Kluwer, București, 2020.
- 18) Bellanger Pierre, Norodom Anne - Thida, „*La souveraineté numérique*”, Capitolul 5, pag. 41-50, publicat în Caron Matthieu, Maurel Raphaël, „*Penser la transition numérique. Vers un monde digital durable*”, Hors collection, 2023, Éditions de l'Atelier. Document disponibil pe pagina: <https://shs.cairn.info/penser-la-transition-numerique--9782708254107?lang=fr>.
- 19) Berg Bruce, „*Qualitative Research Methods for the Social Sciences*”, Fourth Edition. Pearson Education, 2001.
- 20) Bieker Felix, „*The right to data protection: individual and structural dimensions of data protection in EU law*”, Hague, 2022.
- 21) Bigo Didier „*L'Europe de la sécurité intérieure: penser autrement la sécurité*” în Le Gloannec Anne-Marie, „*Entre Union et Nations: l'État en Europe*”, Presses de Sciences Po., 1998.
- 22) Boucher Philippe, „*Une division de l'informatique est créée à la chancellerie "Safari " ou la chasse aux Français*”, Le Monde, 21 martie 1974.
- 23) Boullier Dominique, „*Les sciences sociales face aux traces du big data*” în „*Revue française de science politique*”, 2015.
- 24) Boyer, Henri, „*Langue et identité. Sur le nationalisme linguistique*”, Lambert – Lucas, Limoges, 2008.
- 25) Bunceanu Victoria–Delia, „*Piața muncii, riscuri legate de protecția datelor cu caracter personal, securitate cibernetică și acțiuni comune întreprinse la nivelul Uniunii Europene în vederea creșterii gradului de securizare a datelor*” în Varia Gabriela, Văcărelu Marius (coord.), „*Științele administrative și provocările pieței muncii*”, Editura Universitară, București, 2024, pag. 205-216.
- 26) Bunceanu Victoria–Delia, „*Informarea persoanelor vizate cu privire la prelucrarea datelor lor cu caracter personal: de la obligație a operatorilor prevăzută în RGPD la implementare efectivă*”

- realizată de operatorii din domeniul public din România” în Bălan Emil, Varia Gabriela, Văcărelu Marius (coord.), „Administrație și justiție socială- Echitate, incluziune, legalitate”, Editura Universitară, București, 2023, pag. 349-375.
- 27) Bunceanu Victoria-Delia, „Implementation of the General Data Protection Regulation in Romania: problems, perspectives, possible solutions”, „Academic Journal of Law and Governance”, T&T Academic Publishing, CONTENT / NO. 11.1 - 11.2/2023, pag.37-51. Document disponibil pe pagina: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1271002>.
 - 28) Bunceanu Victoria-Delia, „New Technologies, Children and the General Data Protection Regulation (GDPR): The Gap between Communication, Infrastructure and the Application of an European Regulation!”, Digital Age in Semiotics & Communication 1, pag.74-108. Document disponibil pe pagina: <https://www.ceeol.com/search/viewpdf?id=1272125>.
 - 29) Bunceanu Victoria-Delia, „Human Rights and Fundamental Freedoms of Data Subjects between Balance, Proportionality and Evolution during the Pandemic COVID – 19” în „Academic Journal of Law and Governance”, T&T Academic Publishing, CONTENT / NO. 10.1 - 10.2/2022, pag. 177-193. Document disponibil pe pagina: <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1270334>.
 - 30) Cecere Grazia, Le Guel Fabrice, Rochelandet Fabrice, „Les modeles d'affaires numériques sont-ils trop indiscrets?” în „Réseaux”, 189, 2015, pag. 77-101. Document disponibil pe pagina: <https://shs.cairn.info/revue-reseaux-2015-1-page-77?lang=fr>.
 - 31) Cecere Grazia, Rochelandet Fabrice, „Privacy Intrusiveness and Web Audiences: Empirical Evidence”, Telecommunication Policy, 37, 10, 2013, pag. 1004–1014. Document disponibil pe pagina: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0308596113001250>.
 - 32) Charaudeau Patrick, „Langage et discours - Éléments de sémiolinguistique”, Paris, Hachette Université - Coll Langue, Linguistique, Communication, 1983.
 - 33) Charaudeau Patrick, „Une analyse sémiolinguistique du discours”, în „Langages“, 29e année, n°117, 1995. pag. 96-111. Document disponibil pe pagina: http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/lgge_0458-6X_1995_num_29_117_1708.
 - 34) Charaudeau Patrick, „Langue, discours et identité culturelle” în „Revue de didactologie des langues-cultures” 2001/3-4, N°123.
 - 35) Chassigneux Cynthia, „La protection des données personnelles en France”, Lex Electronica, vol.6, nr. 2, Hiver, 2001.
 - 36) Chatellier Régis, „La fin de ~~l'histoire~~ la surveillance ?”, 2024. Document disponibil pe pagina: <https://linc.cnil.fr/la-fin-de-lhistoire-la-surveillance>.
 - 37) Choppin Alain, „Les manuels scolaires : histoire et actualité ”, Hachette, Paris, 1992.
 - 38) Choppin Alain, „L'édition scolaire française et ses contraintes : une perspective historique ” în Bruillard Eric (coord.), „Manuels scolaires, regards croisés ”, CRDP Basse – Normandie, Caen, 2005.
 - 39) Clément Richard et Kimberley Noels, „Langue, statut et acculturation. Une étude d'individus et de groupes en contact “ în Lavallée Marguerite, Ouellet Fernand, Larose François (texte reunite), „Identité, culture et changement social”, Actes du troisième colloque de l'ARIC, L'Harmattan, Paris, 1991.
 - 40) Colombiano Kedowide, „Evaluation multicritères du site WEB du Ministère des Ressources Humaines et développement Social du Canada“, Université Québec à Montreal, 2008.
 - 41) Consiliul Uniunii Europene, „Chronologie - Intelligence artificielle”. Document disponibil pe pagina: <https://www.consilium.europa.eu/fr/policies/artificial-intelligence/timeline-artificial-intelligence/>.

- 42) Constantin Elena, „*Statul de drept și calitatea reglementării actelor administrației publice*”, Wolters Kluwer, București, 2020.
- 43) Chelcea Septimiu, „*Metodologia Cercetării Sociologice: metode cantitative și calitative*”, București, Editura Economică, 2001.
- 44) Croitoru Lucian, „*Sfârșitul reglementării și ultimul reglementator*”, Curtea Veche Publishing, București, 2013.
- 45) Denzin Norman, Lincoln Yvonna, „*Handbook of Qualitative Research*”, Sage Publications, 1993.
- 46) Denzin Norman, „*Strategies of Qualitative Inquiry*”, Sage Publications, 1998.
- 47) Derrida Jacques, „*De la grammatologie*”, Paris, Minuit, 1967.
- 48) El Fath Lamia, „*La CNIL a 43 ans – retour sur l’histoire de la protection des données et du RGPD*”, 6 ianuarie 2021. Document disponibil pe pagina: <https://elfath-avocat.com/la-cnil-a-43-ans-retour-sur-lhistoire-de-la-protection-des-donnees-et-du-rgpd>.
- 49) Endicott Timothy, „*Proportionality and Incommensurability*”, publicat în Grant Huscroft, Bradley W. Miller and Webber Gregoire, „*Proportionality and the Rule of Law: Rights, Justification, Reasoning*”, Cambridge University Press, 2014, pag. 311-342.
- 50) Ermine Jean-Louis, Moradi Mahmoud și Brunel Stéphane, „*Une chaîne de valeur de la connaissance*” în „*Management international*”, Vol. 16, 2012.
- 51) European Parliament, „*Europe needs a soul*”. Interviu cu Jacques Delors. Document disponibil pe pagina: <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/headlines/eu-affairs/20101006STO85428/jacques-delors-europa-are-nevoie-de-un-suflet>.
- 52) Finel Gérard, Sassier Daniel, „*Un livre des hommes, de l’auteur au lecteur*”, Savoir Livre, Paris, 1998.
- 53) Folon, Jaques, „*RGPD 2024: la protection des données personnelles à l’heure de l’intelligence artificielle : guide pratique*”, ediția 3, Bruxelles, 2024.
- 54) Garfinkel Alan, „*Forms of Explanation: Rethinking the Questions in Social Theory*”, Yale University Press, 1981, pag.186.
- 55) Gonzalez Fuster Gloria, „*Fighting For Your Right to What Exactly? The Convolved Case Law of the EU Court of Justice on Privacy and/or Personal Data Protection*”, Birkbeck Law Review, 2, 2, 2014, pag. 263-278.
- 56) Grant Paul, „*Technological Sovereignty: Forgotten Factor in the “Hi-Tech” Razzamatazz*”, „*Prometheus*”, 1, 2, 1983, pag. 239-270.
- 57) Von Goethe Johann Wolfgang, „*Matériaux pour l’histoire de la théorie des couleurs*”, Presses Universitaires du Miral, Toulouse, 2003.
- 58) Hacker Philipp, „*Comments on the Final Trilogue Version of the AI Act*”, versiunea din 23 ianuarie 2024.
- 59) Jarymowicz Maria, „*Soi social, différenciation soi/nous/autres et coexistence interculturelle*” în Sabatier Colette, Malewska Hanna et Tanon Fabienne (coord.), „*Identités, acculturation et altérité*”, L’Harmattan, Paris, 2002, pag. 33-41.
- 60) Kant Immanuel, „*Logica generală*”, Editura Științifică și Enciclopedică, 1985, traducere, studiu introductiv, note și index de Alexandru Surdu.
- 61) Kalfèche Grégory, „*Le contrôle de proportionnalité devant le juge administratif*”, Les Petites Affiches, n° 46 spécial, 5 martie 2009 pag. 46-53.
- 62) Kemp Simon, „*Digital in Romania: All the Statistics You Need in 2021*” în DataReportal – Global Digital Insights. Document disponibil pe pagina: <https://datareportal.com/reports/digital-2021-romania>.

- 63) Keynes John Maynard, „*The general Theory of Employment*”, în „*The Quarterly Journal of Economics*”, The MIT Press, vol. 51, no. 2 (Feb.), 1985, pag. 209 – 223.
- 64) Kohn Laurence și Christiaens Wendy, „*Les méthodes de recherches qualitatives dans la recherche en soins de santé: apports et croyances*” în „*Reflets et perspectives de la vie économique*”, Vol. Tome LIII, nr. 4, 2014.
- 65) Kulhari Shraddha, „*Data Protection, Privacy and Identity: A Complex Triad*”, capitol în „*The Uneasy Case for Blockchain Technology to Secure Privacy and Identity*”, Nomos Verlagsgesellschaft mbH, JSTOR, pag. 23-37.
- 66) Kuru Taner, Inigo de Miguel Beriain, „*Your genetic data is my genetic data: Unveiling another enforcement issue of the GDPR*”, *Computer Law & Security Review* 47, ELSEVIER, 2022. Document disponibil pe pagina: www.sciencedirect.com.
- 67) Lagroye Jacques (dir.), „*La politization*”, Paris, Belin, 2003.
- 68) Laney Douglas, „*3D Data Management: Controlling Data Volume, Velocity, and Variety*”, Stamford, META Group, 2001. Document disponibil pe pagina: <http://blogs.gartner.com/douglaney/files/2012/01/ad949-3D-Data-Management-Controlling-Data-Volume-Velocity-and-Variety.pdf>.
- 69) Lascateu (Gogoasa) Claudia, „*Dimensiunea etica a culegerii de informatii digitale*”, Pro Universitaria, Bucuresti, 2021.
- 70) Leleu-Merviel Sylvie, „*Objectiver l'humain?*”, Paris, Hermès Science publications, Lavoisier, 2008.
- 71) Lévi-Strauss Claude, „*L'identité*”, Grasset, Paris, 1977.
- 72) Lindsay David, „*The emerging right to be forgotten in data protection law: some conceptual and legal problems*”, The 8th International Conference on Internet, Law & Politics Challenges and Opportunities of Online Entertainment, Barcelona 2012.
- 73) Lipton Jacqueline, „*Our data, ourselves : a personal guide to digital privacy*”, University of California Press, Oakland, 2022.
- 74) Mantelero Alessandro, „*Regulating big data. The guidelines of the Council of Europe in the context of the European data protection framework*”, *Computer Law & Security Review*, ELSEVIER, 2017. Document disponibil pe pagina: www.sciencedirect.com.
- 75) Mantelero Alessandro, „*The EU Proposal for a General Data Protection Regulation and the roots of the 'right to be forgotten'*”, „*Computer Law & Security Review*”, Volume 29, Issue 3, iunie 2013.
- 76) Martinez Pierre, Pekarek Doehler Simona, „*Le contact de langues lorsqu'il croise sur son chemin la didactique... : un état de lieux*” în Martinez Pierre, Pekarek Doehler Simona (coord.), „*Notions en questions. Rencontres en didactique de langues*”, ENS Editions, Fontenay-aux-Roses, n° 4, mai 2000.
- 77) Mcsweeney Bill, „*Security, Identity and Interests. A Sociology of International Relations*”, Cambridge University Press, Cambridge, 1999.
- 78) Meillassoux Claude, „*Fausse identité et démocraties d'avenir*” în Yengo, Patrice (coord.) „*Identités et démocratie en Afrique et Ailleurs...*”, L'Harmattan, Paris, 1997.
- 79) Migliore Elodie, „*Règlement européen sur l'intelligence artificielle: après la discorde sur la régulation des modèles de fondation, un accord provisoire conclu*”, 9 ianuarie 2024. Document disponibil pe pagina: <https://www.dalloz-actualite.fr/flash/reglement-europeen-sur-l-intelligence-artificielle-apres-discorde-sur-regulation-des-modeles-d>.

- 80) Mitrou Lilian, Karyda Maria, „*EU's Data Protection Reform and the right to be forgotten - A legal response to a technological challenge?*”, document prezentat în cadrul „*5th International Conference of Information Law and Ethics 2012*”, Corfu-Greece 29-30, 2012.
- 81) Moldovan Carmen, „*Suveranitatea digitală – viitorul spațiului virtual?*”, articol în „*Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Tomul LXVII, supliment 2*”, Științe Juridice, 2021, pag. 271-284.
- 82) Moroianu Zlătescu Irina, Zlătescu Victor Dan, „*Drepturile omului în acțiune*”, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 1994.
- 83) Moroianu Zlătescu Irina, „*Drepturile omului – un sistem în evoluție*”, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București, 2007.
- 84) Moses Jonathon, Knutsen Torbjorn, „*Ways of knowing. Competing Methodologies in Social and Political Research*”, Bloomsbury Academic, London, New York, Oxford, New Delhi, Sydney, 2022.
- 85) Mucchielli Alex, „*Pour des recherches en communication*” în „*Comunicare și organizare*”, 1996, nr. 10. Document disponibil pe pagina: <http://journals.openedition.org/communicationorganisation/1877>.
- 86) OCDE, „*Évaluation de la qualité de la réglementation*”, Observateur OCDE, iulie 2008.
- 87) Orwell George, „*1984*”, Martin Secker & Warburg, Londra, în România, Univers, București, 1991, ediția a II-a: Editura Polirom, Iași, 2002.
- 88) Opre Ancuta, Savoiu Alina, „*Protectia datelor cu caracter personal in Romania : culegere de acte normative*”, Universul Juridic, București, 2022.
- 89) Paillé Pierre, Mucchielli Alex, „*L'analyse qualitative en sciences humaines et sociales*”, Armand Colin, Paris, 2016.
- 90) Poulain Claude, „*Le projet SAFARI (1970-1974)*”, Terminal [online], 134-135 | 2022. Document disponibil pe pagina: <https://journals.openedition.org/terminal/8787>.
- 91) Ploesteanu Nicolae-Dragos, Lacatusu Vlad, Farcas Darius, „*Protectia datelor cu caracter personal si viata privata : jurisprudenta CEDO si CJUE*”, Universul Juridic, București, 2018.
- 92) Quinn Paul, Malgieri Paul, „*The Difficulty of Defining Sensitive data – The Concept of Sensitive Data in the EU Data Protection Framework*”, German Law Journal, 22, pag.1583- 1612, Cambridge University Press, 2021.
- 93) Railton Peter, „*Probability, explanation, and information*”, „*Synthese*” 48, 1981, pag. 233-256.
- 94) Ricoeur Paul, „*Du texte à l'action, Essais d'herméneutique II*”, Paris, Seuil, 1996.
- 95) Rochelandet Fabrice, „*Un bref historique des données personnelles. Economie des données personnelles*”, collection „*Repères*”, 2010, Paris.
- 96) Salm Christian, Lehmann Wilhelm, „*Jacques Delors Architect of the modern European Union*”, EPRS | European Parliamentary Research Service, On-site and On-line Library Services Unit PE 652.009 – July 2020. Document disponibil pe pagina: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652009/EPRS_BRI\(2020\)652009_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/652009/EPRS_BRI(2020)652009_EN.pdf).
- 97) Saliou Jeanne, Laboratoire d'Innovation Numerique de la CNIL (LINC), „*1970-2021: la protection des données essaime le monde*”, 30 septembre 2021, pag. 1. Document disponibil pe pagina: <https://linc.cnil.fr/1970-2021-la-protection-des-donnees-essaime-le-monde>.
- 98) Salomia Oana-Mihaela, „*Instrumente juridice de protecție a drepturilor fundamentale la nivelul Uniunii Europene*”, Editura C.H Beck, București, 2019.
- 99) Sava Ruxandra, „*Dreptul Omului în fața mașinii. Dans și echilibru într-un univers digital*”, Revista de note și studii juridice (RNSJ), 2020. Documentul este disponibil pe pagina :

- https://www.academia.edu/44241830/Dreptul_omului_%C3%AEn_fa%C8%9Ba_ma%C8%99ini_i_Dans_%C8%99i_echilibru_%C3%AEntr_un_univers_digital.
- 100) Sava Ruxandra, „*Regulamentul General privind Protecția Datelor (GDPR) pe înțelesul tau : sinteza teoretică și recomandări practice*”, Universul Juridic, București, 2019.
 - 101) Schuman Robert, „*Schuman Declaration*”, 9 mai 1950. Document disponibil pe pagina: https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/20_69_schuman_declaration1950_a5_en.pdf.
 - 102) Searle R. John, „*The Construction of Social Reality*”, Simon and Schuster, 1995, pag. 241.
 - 103) Soubiran Thomas, „*CR du seminaire Protection des données et recherche du 10/11/2020: Julien Rossi – Aux origines du droit à la protection des données à caractère personnel: une idéologie individualiste?*”, articol publicat în 10/12/2020 și actualizat în 27/08/2022. Document disponibil pe pagina: <https://numa.hypotheses.org/2939>.
 - 104) Spătariu Adriana - Alina, „*Societatea civilă și rolul de avertizor în interesul public general*” în Bălan E., Varia G., Văcărelu M. (coord.), „*Administrație și justiție socială- Echitate, incluziune, legalitate*”, Editura Universitară, București, 2023.
 - 105) Șandru Daniel-Mihail (coord.), Alexe Irina, Ploesteanu Nicolae-Dragos, „*Protecția datelor cu caracter personal: impactul protecției datelor asupra mediului de afaceri : evaluări ale experiențelor românești și noile provocări ale Regulamentului (UE) 2016/679*”, Editura Universitară, București, 2017.
 - 106) Șandru Daniel – Mihail, „*Protecția datelor în România. Conformare și sancțiuni GDPR*”, Editura Universitară, București, 2024.
 - 107) Șandru Daniel – Mihail, Alexe Irina (coord.), „*Legislația Uniunii Europene privind protecția datelor personale*”, Editura Universitară, București, 2018.
 - 108) Șandru Daniel-Mihail, „*Imposibila coexistență între protecția datelor și comunitățile virtuale? Ce urmează?*”, Pandectele Române, nr. 1/2018. Document disponibil pe pagina: <https://www.mihaisandru.ro/daniel-mihail-sandru-imposibila-coexistenta-intre-protectia-datelor-si-comunitatile-virtuale-ce-urmeaza-impossible-coexistence-between-data-protection-and-virtual-communities-whats-next/>.
 - 109) Tassinari Francesca, „*Data protection and interoperability in EU external relations: guaranteeing global data transfers in the area of freedom, security, and justice*”, Brill/Nijhoff, Leiden, 2025.
 - 110) Tănăsescu Elena – Simina în Șandru Simona „*Protecția datelor personale și viața privată*”, Ed. Hamangiu, București, 2016.
 - 111) Taylor Edward Burnett, „*Primitive culture.*”, Vol. I, Murray J., Albemarle Street, London, 1903. Document publicat pe pagina: <https://archive.org/details/primitivecultu00tylogoog/page/n6/mode/2up?ref=ol&view=theater>.
 - 112) Truchet Didier, „*Droit administratif*”, 6e édition, PUF, Paris, 2008.
 - 113) Vasiu Lucian, „*Criminalitatea în cyberspațiu*”, Universul Juridic, București, 2011.
 - 114) Varia Gabriela, Berceanu Ionuț Bogdan (coord.), „*Securitatea juridică și calitatea reglementării: standarde europene și naționale*”, Universul Juridic, București, 2024.
 - 115) Vergnolle Suzanne, Passa Jérôme, Denis Marie-Laure, „*L'effectivité de la protection des personnes par le droit des données à caractère personnel*”, Bruxelles, 2022.
 - 116) Voigt Paul, Bussche Axel von dem, „*The EU General Data Protection Regulation (GDPR): a practical guide*”, Germania, 2024.
 - 117) Walzer Michael, „*Despre tolerare*”, Institutul European, 2002.

- 118) Zerfass Ansgar, Buhmann Alexander, Tench Ralph, Verčič Dejan & Moreno Ángeles, „*European Communication Monitor 2021. EUPRERA European Public Relations Education and Research Association & EACD European Association of Communication Directors*”, 2021.
- 119) Zlatescu Petru Emanuel (editor, autor), Moroianu Zlatescu Irina, Balan Emil, Varia Gabriela, Marinica Claudia Elena, Sarchisian Alina-Raluca, Mihai Ciprian Constantin, „*The protection of personality in the digital age: from a comparative and interdisciplinary perspective*”, Wolters Kluwer, București, 2024.

TEZE ȘI MEMORII

- 1) Atodiresei Adriana Alina, „*Performanța instituțională în administrația publică, obiectiv fundamental al auditului public extern*”, SNSPA, Școala Doctorală Multidisciplinară, București, 2024.
- 2) Auffret Yves, „*Relations Internationales et cyberspace, théories et acteurs asymétriques. Etude pragmatique de la sécurité de l'information par l'analyse de discours*”, Université de Rennes, 2019.
- 3) Caqué Simon, „*Le régime juridique des données publiques numériques*”, Université de Rennes, 2020.
- 4) Cornut Jérémie, „*Le pragmatisme et l'analyse des phénomènes complexes dans la théorie des relations internationales: le cas des excuses dans la diplomatie américaine*”, Paris - EHESS și Université de Québec à Montréal, 2012.
- 5) Duaso Calés Rosario, „*La protection des données personnelles continues dans des documents publics accessibles sur Internet: le cas des données judiciaires*”, Université de Montréal, Faculté de Droit, 2002.
- 6) Eldine Nabil Gamal, „*L'encadrement juridique des documents transférables électroniques*”, Université de Montpellier, 2017.
- 7) Elkind Damien, „*L'efficacité des décisions administratives étrangères dans l'Union Européenne. Etude de droit administratif transnational*”, Université de Bordeaux, 2015.
- 8) Harivel Jean, „*Libertés publiques, libertés individuelles. Risques et enjeux de la société numérique*”, Université Paris 1 Panthéon Sorbonne, 2018.
- 9) Jammet Adrien, „*La Prise en Compte de la Vie Privée dans l'Innovation Technologique*”, Université Lille 2 – Droit et Santé, 2018.
- 10) Kheira Bekara Dari Bekara, „*Protection des données personnelles côté utilisateur dans le e-commerce*”, TELECOM SUDPARIS & l'Université Pierre et Marie Curie, Sorbonne, 2014.
- 11) Lemaire Vincent, „*Le droit public numérique à travers ses concepts: émergence et transformation d'une terminologie juridique*”, École doctorale de droit de la Sorbonne, Université Paris 1 – Panthéon Sorbonne, 2019.
- 12) Miltgen Lancelot Caroline, „*Dévoilement de soi et réponses du consommateur face à une sollicitation de ses données personnelles: une application aux formulaires sur Internet*”, Université Paris Dauphine, UFR Sciences des organisations, 2002.
- 13) Relwende Aristide Yameogo, „*Risques et perspectives du big data et de l'intelligence artificielle: approche éthique et épistémologique*”, Université de Normandie, 2020.
- 14) Rossi Julien, „*Protection des données personnelles et droit à la vie privée : enquête sur la notion controversée de „donnée à caractère personnel”*”, Université de Technologie de Compiègne, 2020.
- 15) Rossi Julien, „*Les autorités nationales de protection des données personnelles dans L'Union Européenne. Etudes des causes de manquement constatés par la Cour de Justice de L'Union Européenne*”, Mémoire M2, Institut d'études politiques, Université de Lille, 2013.

- 16) Thomas – Sertillanges Jean – Baptiste, „*Identification biométrique, protection des données et droits de l'homme*”, Mémoire M2, Université Paris Sorbonne, Droit de l'Internet Public, 2007.
- 17) Vergnolle Suzanne, „*L'effectivité de la protection des données à caractère personnel*”, Université Paris II, Ecole Doctorale de Droit Privé, 2020.
- 18) Vicente I. Ana, „*La convergence de la sécurité informatique et la protection des données à caractère personnel: vers une nouvelle approche juridique*”, memoriu, Université de Montréal, Faculté de Droit, 2003.
- 19) Walczak Nathalie, „*La protection des données personnelles sur l'Internet. Analyse des discours et des enjeux sociopolitiques*”, Université Lumière Lyon 2, École doctorale Sciences de l'Éducation, Psychologie, Information – Communication, 2014.

CARTE/ CONVENȚII/ TRATATE/ REGULENTE EUROPENE/ LEGI

- 1) „*Artificial intelligence act*”(Propunere de Regulament al Parlamentului și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială).
- 2) „*Acord interinstituțional între Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind o mai bună legislație*” semnat în 13 aprilie 2016.
- 3) „*Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene*”.
- 4) „*Propunere de Directivă privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune*”. Document disponibil pe pagina: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/ro/library/proposal-directive-measures-high-common-level-cybersecurity-across-union>.
- 5) „*Convenția Consiliului Europei pentru protecția persoanelor în ceea ce privește procesarea automatizată a datelor personale*”(Convenția 108).
- 6) „*Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale*”.
- 7) Consiliul Uniunii Europene, „*The Strategic Compass for Security and Defence*”, martie 2022.
- 8) Consiliul Uniunii Europene, „*Concluzii cu privire la Carta drepturilor fundamentale în contextul inteligenței artificiale și al schimbărilor climatice*”. Document disponibil pe pagina: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11481-2020-INIT/ro/pdf>.
- 9) Consiliul Uniunii Europene, „*Artificial intelligence. Conclusions on the Coordinated Plan on Artificial Intelligence*”.
- 10) The „*Data Act*”.
- 11) „*Declarația Universală a Drepturilor Omului*”.
- 12) „*Declarația europeană privind drepturile și principiile digitale pentru deceniul digital*”.
- 13) „*Directiva (UE) 2019/1024 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public*”.
- 14) „*DIRECTIVA (UE) 2019/770 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 20 mai 2019 privind anumite aspecte referitoare la contractele de furnizare de conținut digital și de servicii digitale*”.
- 15) „*DIRECTIVA (UE) 2016/680 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului*”.
- 16) „*DIRECTIVA (UE) 2016/681 A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 27 aprilie 2016 privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) pentru prevenirea, depistarea, investigarea și urmărirea penală a infracțiunilor de terorism și a infracțiunilor grave*”.

- 17) „Directiva (UE) 2016/1148 a Parlamentului European și a Consiliului din 6 iulie 2016 privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate a rețelelor și a sistemelor informatice în Uniune”.
- 18) „DIRECTIVA 2002/58/CE din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice)”.
- 19) „DIRECTIVA 95/46/CE a PARLAMENTULUI EUROPEAN I A CONSILIULUI din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (abrogată)”.
- 20) „Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL LAYING DOWN HARMONISED RULES ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE (ARTIFICIAL INTELLIGENCE ACT) AND AMENDING CERTAIN UNION LEGISLATIVE ACTS, EU Legislation in progress”. Link: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A52021PC0206>.
- 21) „Propunere modificată de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind instituirea sistemului „Eurodac” pentru compararea datelor biometrice în scopul aplicării eficiente a Regulamentului (UE) XXX/XXX [Regulamentul privind gestionarea situațiilor legate de azil și migrație] și a Regulamentului (UE) XXX/XXX [Regulamentul privind relocarea], al identificării unui resortisant al unei țări terțe sau a unui apatrid în situație nereglementară și privind cererile de comparare cu datele Eurodac prezentate de autoritățile de aplicare a legii din statele membre și de Europol în scopul asigurării respectării legii și de modificare a Regulamentelor (UE) 2018/1240 și (UE) 2019/818”.
- 22) „Propunere de DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI privind măsuri pentru un nivel comun ridicat de securitate cibernetică în Uniune, de abrogare a Directivei (UE) 2016/1148, Bruxelles, 16.12.2020 COM(2020) 823 final 2020/0359 (COD)”.
- 23) „Regulamentul (UE) 2024/1689 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 300/2008, (UE) nr. 167/2013, (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 și (UE) 2019/2144 și a Directivelor 2014/90/UE, (UE) 2016/797 și (UE) 2020/1828 (Regulamentul privind inteligența artificială)”.
- 24) „Regulamentul (UE) 2019/881 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 aprilie 2019 privind ENISA (Agenția Uniunii Europene pentru Securitate Cibernetică) și privind certificarea securității cibernetice pentru tehnologia informației și comunicațiilor și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 526/2013 (Regulamentul privind securitatea cibernetică)”.
- 25) „Regulamentul (UE) 2018/1725 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (Regulamentul privind protecția datelor pentru instituțiile, organisme, oficiile și agențiile Uniunii Europene -EUDPR)”.
- 26) „Regulamentul nr. 1225/2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene”.
- 27) „Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)”.
- 28) „Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene (Tratatul de la Roma)”.
- 29) „Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene (TFUE)”.

30) “Tratatul de la Lisabona”.

LEGI/ DOCUMENTE NAȚIONALE

- 1) ANSPDCP, „Regulamentul de Organizare și Funcționare al ANSPDCP din 11 Noiembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare”.
- 2) DPC Ireland, „Annual Report 2021”.
- 3) Data Protection Commission, „Corporate Governance Framework”. Document disponibil pe pagina: <https://dataprotection.ie/en/who-we-are/corporate-governance/corporate-governance-framework>.
- 4) DNSC, „Comunicat de presă. „Octombrie este Luna Europeană a Securității Cibernetice”, campanie de conștientizare la nivel european aflată la cea de-a zecea ediție”, 30 septembrie 2022. Documentul este disponibil pe pagina: <https://dnsc.ro/citeste/comunicat-presa-ecsm-2022>.
- 5) „Federal Data Protection Act (BDSG) of 30 June 2017”.
- 6) Guvernul României, „Strategia de securitate cibernetică a României pentru perioada 2022-2027”.
- 7) Guvernul României, „Hotărâre privind aprobarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022—2027, precum și a Planului de acțiune pentru implementarea Strategiei de securitate cibernetică a României, pentru perioada 2022 - 2027”, publicată în MO, Partea I, Nr. 2 bis/3.I.2022, pag. 3-49.
- 8) Ministerul Afacerilor Interne, „Strategie națională împotriva traficului de persoane”, versiune draft aferentă perioadei 2024 – 2028, pag. 8. Document disponibil pe pagina: https://webapp.mai.gov.ro/frontend/documente_transparenta/642_1711725460_Strategie%20SNITP%2027.03.24.pdf.
- 9) „Legea privind inteligența artificială”. Document disponibil pe pagina: <https://www.europarl.europa.eu/topics/ro/article/20230601STO93804/legea-ue-privind-ia-prima-reglementare-a-inteligentei-artificiale>.
- 10) „Legea nr. 129 din 15 iunie 2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date”.
- 11) „Legea nr. 190 din 18 iulie 2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)”.
- 12) „Legea nr. 363 din 28 decembrie 2018 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, descoperirii, cercetării, urmăririi penale și combaterii infracțiunilor sau al executării pedepselor, măsurilor educative și de siguranță, precum și privind libera circulație a acestor date”.
- 13) „Legea nr. 102 din 3 mai 2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, cu modificările și completările ulterioare, republished”.
- 14) “Legea nr. 129 din 15 iunie 2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 102/2005 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, precum și pentru abrogarea Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date”.

- 15) „*Legea nr. 506 din 17 noiembrie 2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice*”.
- 16) „*Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic*”.
- 17) „*Legea nr. 682 din 28 noiembrie 2001 privind ratificarea Convenției pentru protejarea persoanelor față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, adoptată la Strasbourg la 28 ianuarie 1981*”.
- 18) „*Loi française dite „Informatique et Libertés” din 6 ianuarie 1978.*”
- 19) „*Loi organique de l’Autorité de Protecion des Données*”.
- 20) „*European data protection legislation manual 2018 edition*”.
- 21) „*Planul Național de Redresare și Reziliență*”.
- 22) „*Programme for International Student Assessment*”. Document disponibil pe pagina: <https://www.edupedu.ro/rezultatele-pisa-2022-la-matematica-penultima-tara-din-uniunea-europeana-in-scadere-cu-2-puncte-fata-de-testarea-din-2018-si-al-treilea-cel-mai-slab-rezultat-din-istoria-testarii-internationale-stan/>.
- 23) OUG nr. 57/2019 privind „*Codul administrativ*” cu modificările și completările ulterioare.
- 24) Secretariatul General al Guvernului în parteneriat cu The World Bank, „*Raport privind analiza comparativă a aranjamentelor instituționale pentru controlul calității EIR (inclusiv recomandări cu privire la un plan de acțiuni și proceduri operaționale)*”, octombrie 2020. Document înregistrat ca rezultat în cadrul proiectului „*România-Acord de servicii de asistență tehnică rambursabile privind Evaluarea Impactului Reglementărilor (EIR) III: Consolidarea capacității administrației publice de a derula analize de impact pentru o mai bună reglementare - P167906*”, proiect finanțat prin POCA.
- 25) Secretariatul General al Guvernului, „*Strategia pentru managementul comunicării guvernamentale a României*”. Document publicat pe pagina: <https://sgg.gov.ro/1/strategia-pentru-managementul-comunicarii-guvernamentale-a-romaniei-cod-sipoca-754/>.

GHIDURI

Ghiduri emise de Comitetul European pentru Protecția Datelor

- 1) „*Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR*”, Version 2.0. Adopted on 24 May 2023.
- 2) „*Guidelines 9/2022 on personal data breach notification under GDPR*”, version 2.0. Adopted on 28 March 2023.
- 3) „*Guidelines 8/2022 on identifying a controller or processor’s lead supervisory authority*”, version 2.0, adopted on 28 March 2023.
- 4) „*Guidelines 07/2022 on certification as a tool for transfers*”, version 2.0. Adopted on 14 February 2023.
- 5) „*Guidelines 06/2022 on the effective implementation of amicable settlements*” (“*Guide No 6/2022 on the effective implementation of amicable settlements*”).
- 6) „*Guidelines 03/2022 on Deceptive design patterns in social media platform interfaces: how to recognise and avoid them*”, version 2.0. Adopted on 14 February 2023.
- 7) „*Guidelines 02/2022 on the application of Article 60 of the GDPR*”, version 1.1. Adopted on 14 March 2022.
- 8) „*Guidelines 05/2021 on the Interplay between the application of Article 3 and the provisions on international transfers as per Chapter V of the GDPR*”, version 2.0. Adopted on 14 February 2023.
- 9) „*Guidelines 04/2021 on codes of conduct as tools for transfers*”, version 2.0. Adopted on 22 February 2022.

- 10) „*Guidelines 03/2021 on the application of Article 65(1)(a) GDPR*”, version 2.0. Adopted on 24 May 2023.
- 11) „*Guidelines 01/2021 on Examples regarding Data Breach Notification*”, version 1.0. Adopted on 14 January 2021.
- 12) „*Guidelines 10/2020 on restrictions under Article 23 GDPR*”, version 2.0. Adopted on 13 October 2021.
- 13) „*Guidelines 9/2020 on relevant and reasoned objection under Regulation 2016/679*”, version 1.0. Adopted on 8 October 2020.
- 14) „*Guidelines 8/2020 on targeting for addressing personalized content to users of social communication platforms*” (“*Guide no. 8/2020 on targeting for addressing personalized content to users of social communication platforms*”), version 2.0. Adopted on 13 April 2021.
- 15) „*Guidelines 07/2020 on the concepts of controller and processor within the GDPR*” (“*Guide No 7/2020 on the concepts of controller and processor under the General Data Protection Regulation*”), version 2.0.
- 16) „*Guidelines 06/2020 on the interaction between the Second Payment Services Directive and GDPR*” (*Guide No 6/2020 on the interaction between the two payment services directives and the GDPR*), version 2.0. Adopted on 15 December 2020.
- 17) „*Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679*”, version 1.1. Adopted on 4 May 2020.
- 18) „*Guidelines 2/2020 relating to Article 46 (2) (a) and Article 46 (3) (b) of Regulation (EU) 2016/679 for transfers of personal data between public authorities and bodies in the EEA and outside the EEA*” (“*Guide 2/2020 as regards Article 46 (2) (a) and Article 46 (3) (b) of Regulation (EU) 2016/679 for transfers of personal data between public authorities and bodies in the EEA and outside SEE*”), version 2.0. Adopted on 15 December 2020.
- 19) „*Guidelines 01/2020 on processing personal data in the context of connected vehicles and mobility related applications*”, version 2.0. Adopted on 9 March 2021.
- 20) „*Guidelines 5/2019 on the criteria of the right to be forgotten in search engine cases under GDPR*” (“*Guide No 5/2019 on the criteria of the right to be forgotten in search engine cases under GDPR*”), Part 1, version 2.0. Adopted on 7 July 2020.
- 21) „*Guidelines 2/2019 on the processing of personal data under Article 6(1)(b) GDPR in the context of the provision of online services to data subjects*” (“*Guide no. 2/2019 on data processing under Article 6 para. (1) letter b) of the GDPR in the context of providing online services to data subjects*”), version 2.0. Adopted on 8 October 2019.
- 22) „*Guidelines 3/2019 on processing of personal data through video devices*” (“*Ghidul nr. 3/2019 privind pregătirea datelor cu caracter personal prin intermediul mijloacelor video*”), versiunea 2.0. Adoptat 29 ianuarie 2020.
- 23) „*Guidelines 1/2019 on codes of conduct and monitoring bodies provided for in Regulation (EU) 2016/679*” (“*European Data Protection Board Guide 1/2019 on Codes of conduct and monitoring bodies pursuant to Regulation 2016/679 on EDPB*”), version 2.0. Adopted on 4 June 2019.
- 24) „*Guideline 2/2018 on the derogations provided for in Article 49 of Regulation (EU) 2016/679*” (“*Guide of the European Data Protection Board no. 2/2018 on derogations under Article 49 of Regulation 2016/679*”), adopted on 25 May 2018.
- 25) „*Guidelines 4/2018 on the accreditation of certification bodies under Article 43 of the General Data Protection Regulation (2016/679)*”, version 3.0. Adopted on 4 June 2019.

- 26) „*Guidelines 3/2018 on the territorial scope of the GDPR (Article 3)*”, version 2.0. Adopted on 12 November 2019.

Ghiduri ANSPDCP

- 1) „*Ghid întrebări și răspunsuri cu privire la aplicarea Regulamentului (UE) 2016/679*”.
- 2) „*Ghid privind prelucrările de date cu caracter personal efectuate de către asociațiile de proprietari*”.
- 3) „*Ghid privind aplicarea legii nr. 363/2018*”.
- 4) „*Ghid orientativ de aplicare a Regulamentului General privind Protecția Datelor destinat operatorilor*”.

Ghiduri adoptate de Grupul de Lucru art. 29 cu privire la Regulamentul General privind Protecția Datelor și aprobate de Comitetul European pentru Protecția Datelor

- 1) „*Adequacy Referential WP 254 rev.01*”.
- 2) „*Documentul de poziție privind derogările de la obligația de a păstra o evidență a activităților de prelucrare în conformitate cu art. 30 (5) din Regulamentul (UE) 2016/679*”.
- 3) „*Documentul de lucru Stabilirea unei proceduri de cooperare pentru aprobarea „Regulilor corporatiste obligatorii” pentru operatori și împuterniciți, conform GDPR, WP 263 rev.01*”.
- 4) „*Documentul de lucru care stabilește un tabel cu elementele și principiile care se regăsesc în Regulile corporatiste obligatorii WP 256 rev.01*”.
- 5) „*Document de lucru care stabilește un tabel cu elementele și principiile care trebuie găsite în Regulile corporatiste obligatorii, aplicabile împuterniciților WP 257 rev.01*”.
- 6) „*Ghidul privind consimțământul în temeiul Regulamentului (UE) 2016/679*”.
- 7) „*Ghidul privind transparența în temeiul Regulamentului (UE) 2016/679*”.
- 8) „*Ghidul privind deciziile automate individuale și profilare*”.
- 9) „*Ghidul privind notificarea încălcărilor de securitate*”.
- 10) „*Ghidul privind dreptul la portabilitatea datelor, raportat la art. 20 din RGDP*”.
- 11) „*Ghidul privind evaluarea de impact al Grupului de Lucru art. 29*”.
- 12) „*Ghidul privind responsabilul pentru protecția datelor (DPO), raportat la art. 37-39 din RGDP*”.
- 13) „*Ghidul privind identificarea autorității de supraveghere lider a unui operator sau împuternicit*”.
- 14) „*Ghidul privind aplicarea și stabilirea amenzilor administrative în sensul Regulamentului 2016/679, WP 253*”.
- 15) „*Recomandarea privind cererea standard de aprobare a regulilor corporatiste obligatorii pentru transferul datelor cu caracter personal, aplicabile operatorilor WP 264*”.
- 16) „*Recomandarea privind formularul standard de solicitare a aprobării regulilor corporatiste obligatorii pentru transferul datelor cu caracter personal, aplicabile împuterniciților WP 265*”.

RAPOARTE/ INSTRUMENTE ALE COMISIEI EUROPENE

- 1) ANSPDCP, „*Raport anual 2023*”.
- 2) ANSPDCP, „*Raport anual 2022*”.
- 3) ANSPDCP, „*Raport anual 2021*”.
- 4) ANSPDCP, „*Raport anual 2020*”.
- 5) ANSPDCP, „*Raport anual 2019*”.
- 6) ANSPDCP, „*Raport anual 2018*”.
- 7) Comisia Europeană, „*Better regulation*” toolbox 2023.
- 8) Comisia Europeană, „*Programul pentru Deceniul Digital 2030*”. Document disponibil pe pagina: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_ro.
- 9) Comisia Europeană, „*Declarația Europeană a Drepturilor și Principiilor Digitale*”.

- 10) Comisia Europeană, „*Communication de la Commission au Parlement Européen et au Conseil - Premier rapport sur l'application du règlement relatif à la protection des données pour les institutions, organes et organismes de l'Union (RPDUE)*”. Document publicat pe pagina: https://commission.europa.eu/document/1b914c69-c8da-4213-aed0-9fd187ca1021_ro.
- 11) Comisia Europeană, „*COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Implementation of multi-country projects Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Report on the state of the Digital Decade 2023*”, Brussels, 27.9.2023 SWD(2023) 573. Document disponibil pe pagina: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/implementation-multi-country-projects-digital-decade-report-2023>.
- 12) Comisia Europeană, „*COMMUNICATION DE LA COMMISSION AU PARLEMENT EUROPÉEN ET AU CONSEIL - Premier rapport sur l'application du règlement relatif à la protection des données pour les institutions, organes et organismes de l'Union (RPDUE)*”.
- 13) Comisia Europeană, 2018b, STATEMENT/18/3889.
- 14) Comisia Europeană, „*Sustainable development in the European Union – Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context – 2023 edition - Products Flagship publications - Eurostat (europa.eu)*”. Document disponibil pe pagina: <https://ec.europa.eu>.
- 15) Comisia Europeană, „*COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT Implementation of multi-country projects Accompanying the document Communication on the state of the Digital Decade 2023*”, Brussels, 27.9.2023 SWD(2023) 573 final. Document disponibil pe pagina: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/implementation-multi-country-projects-digital-decade-report-2023>.
- 16) Comitetul de contact al instituțiilor supreme de audit din UE, „*Compendiu de audit – Securitatea cibernetică în UE și în statele membre ale acesteia*”. Document disponibil pe pagina: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.eca.europa.eu/sites/cc/Lists/CCDocuments/Compendium_Cybersecurity/CC_Compendium_Cybersecurity_RO.pdf.
- 17) Curtea de Conturi Europeană, Raport special „*Exprimați-vă părerea!*”: consultările publice ale Comisiei mobilizează cetățenii, dar activitățile de informare cu privire la acestea nu sunt suficiente”, 2019.
- 18) ENISA, „*Raportul ENISA privind situația amenințărilor*”, ianuarie 2019 – aprilie 2020.
- 19) ENISA, „*CYBERSECURITY EDUCATION INITIATIVES IN THE EU MEMBER STATES*”, decembrie 2022. Document disponibil pe pagina: www.enisa.europa.eu.
- 20) „*Manual de legislație europeană privind protecția datelor*”, ediția 2018. Document disponibil pe pagina: <https://fra.europa.eu/ro/publication/2020/manual-de-legislatie-europeana-privind-protectia-datelor-editia-2018>.
- 21) Parlamentul European, Briefing EU Legislation in Progress, „*Artificial intelligence act*”. Document disponibil pe pagina: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698792/EPRS_BRI\(2021\)698792_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/698792/EPRS_BRI(2021)698792_EN.pdf).
- 22) Parlamentul European, „*Comunicat de presă*” din 13 martie 2024. Document disponibil pe pagina: <https://www.europarl.europa.eu/news/ro/press-room/20240308IPR19015/legea-privind-inteligenta-artificiala-pe-adoptata-un-act-de-referinta>
- 23) „*Sustainable development in the European Union – Monitoring report on progress towards the SDGs in an EU context – 2023 edition - Products Flagship publications - Eurostat*”.

- 24) „Raportul Comitetului European pentru Protecția Datelor către LIBE privind punerea în aplicare a GDPR - 26/02/2019”.
- 25) „UE-SUA - Scutul de confidențialitate - Al doilea raport anual de revizuire comună - 22/01/2019”.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

- 1) „DECIZIA nr.335 din 14 iunie 2023 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor articolului unic din Legea pentru aprobarea OUG nr.89/2022 privind înființarea, administrarea și dezvoltarea infrastructurilor și serviciilor informatice de tip cloud utilizate de autoritățile și instituțiile publice, coroborate cu cele ale art.3 alin.(2)-(4) și (8), ale art.4 alin.(4) și ale art.10 alin.(8) din această ordonanță de urgență Publicată în Monitorul Oficial nr.562 din 22.06.2023”.
- 2) „DECIZIA nr.70 din 28 februarie 2023 referitoare la obiecțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art.3 alin.(1) lit.c), art.21 alin.(1), art.22, art.25, art.41, art.48 și art.50 din Legea privind securitatea și apărarea cibernetică a României, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative”.
- 3) „DECIZIA nr.55 din 4 februarie 2020 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.139 alin.(3) teza finală din Codul de procedură penală și ale art.11 alin.(1) lit.d) din Legea nr.51/1991 privind securitatea națională a României Publicată în Monitorul Oficial nr.517 din 17.06.2020”.
- 4) „DECIZIA Nr.17 din 21 ianuarie 2015 asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii privind securitatea cibernetică a României Publicată în Monitorul Oficial nr.79 din 30.01.2015”.

PAGINI WEB:

- 1) <https://www.dataprotection.ro/>
- 2) <https://european-union.europa.eu/>
- 3) <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/ro/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/draft-treaty-establishing-a-constitution-for-europe>
- 4) https://edps.europa.eu/data-protection_fr
- 5) <https://ec.europa.eu/>
- 6) <https://www.hoggo.io/fr/eu-data-protection-authorities-gdpr/>
- 7) <https://www.dataprotection.ro/>
- 8) <https://gdpr-info.eu/>
- 9) <https://eur-lex.europa.eu/>
- 10) <https://legalup.ro/>
- 11) <https://privacyinternational.org>
- 12) <https://www.europarl.europa.eu/>
- 13) <https://www.sciencedirect.com/>
- 14) <https://www.cambridge.org/>
- 15) <https://link.springer.com/>
- 16) <https://www.scopus.com>
- 17) <https://www.jstor.org>
- 18) <https://www.webofscience.com>
- 19) https://www.bfdi.bund.de/DE/Home/home_node.html
- 20) <https://www.cnil.fr/>
- 21) <https://www.dataprotectionauthority.be/citizen>
- 22) <https://www.dataprotection.ie/>
- 23) <https://www.cpdp.bg/>

- 24) <https://idpc.org.mt/>
- 25) <https://www.dataprotection.ro/servlet/ViewDocument?id=1384>
- 26) https://www.dataprotection.ro/?page=Sanctiuni_RGPD
- 27) https://bnf.libguides.com/europe/legislation_europenne/publications_officielles
- 28) Interviu cu Generalul Anton Rog, șeful Centrului Cyberint al SRI. Interviu este prezent pe pagina: <https://www.youtube.com/watch?v=pSXsS4yMfPI>
- 29) Interviu cu Halbheer Roger, Chief Security Advisor, Microsoft EMEA. Document disponibil pe pagina: <https://economie.hotnews.ro/stiri-it-25781369-interviu-roger-halbheer-chief-security-advisor-microsoft-emea-era-digitala-securitatea-trebuie-devina-factor-oportunitate-valoare-adaugata-reala.htm>
- 30) <https://www.indexel.com/data-performances/la-petite-histoire-du-rgpd-du-minitel-a-edward-snowden>
- 31) <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/10/700>
- 32) <https://www.medi-sphere.be/fr/actualites/adoption-de-la-loi-sur-l-intelligence-artificielle-l-ue-fixe-les-premiers-regles-mondiales.html>
- 33) <https://www.consilium.europa.eu/ro/press/press-releases/2022/12/15/declaration-on-digital-rights-and-principles-eu-values-and-citizens-at-the-centre-of-digital-transformation/>
- 34) <https://www.cnil.fr/fr/intelligence-artificielle-la-cnil-poursuit-ses-travaux>
- 35) https://reform-support.ec.europa.eu/what-we-do/public-administration-and-governance_ro
- 36) <https://eonomedia.ro/grafic-romania-a-ajuns-din-urma-portugalia-si-ungaria-la-pib-ul-pe-cap-de-locuitor-si-se-apropie-de-ungaria-si-polonia-la-indicatorul-productivitate-economisti-sustenabilitatea-evolutiei-pози.html>
- 37) <https://www.dataprotection.ro/>
- 38) <https://gdpr-info.eu/art-4-gdpr/>
- 39) <https://eur-lex.europa.eu/legal>
- 40) <https://legalup.ro>
- 41) https://www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/ro/FTU_4.2.8.pdf
- 42) https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles_ro
- 43) <https://www.insee.fr/fr/statistiques/6687000?sommaire=6686521>
- 44) <https://www.touteleurope.eu/economie-et-social/plan-de-relande-europeen-queelles-sont-les-prochaines-etapes/>
- 45) <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/professionnel/actualites/2021/09/20/21-septembre-lancement-de-la-plateforme-dpo-connect>
- 46) <https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-data-strategy-ro/>
- 47) <https://www.europeansources.info/record/cjeu-case-c-311-18-data-protection-commissioner-v-facebook-ireland-and-maximillian-schrems/>
- 48) <https://www.cpdp.bg/?p=pages&aid=65>
- 49) <https://www.cnil.fr/cnil-direct/recherche/jeunes>
- 50) <https://ec.europa.eu/eurostat/cache/countryfacts/>
- 51) <https://www.baden-wuerttemberg.datenschutz.de/>
- 52) <https://ww3w.datenschutz-bayern.de>
- 53) <https://www.datenschutz-berlin.de>
- 54) <https://www.lda.brandenburg.de>
- 55) <https://www.datenschutz.bremen.de>
- 56) <https://www.datenschutz-hamburg.de>

- 57) <https://www.datenschutz.hessen.de>
- 58) <https://www.datenschutz-mv.de>
- 59) <https://www.lfd.niedersachsen.de>
- 60) <https://www.ldi.nrw.de>
- 61) <https://www.datenschutz.rlp.de>
- 62) <https://www.datenschutz.saarland.de>
- 63) <https://www.bfdi.bund.de/DE/DerBfDI>
- 64) <https://www.saechsdsb.de>
- 65) <https://datenschutz.sachsen-anhalt.de>
- 66) <https://www.tlfdi.de>
- 67) <https://www.hoggo.io/fr/eu-data-protection-authorities-gdpr/>
- 68) <https://www.youngdata.de/>
- 69) <https://data-kids.de/figuren>
- 70) <https://www.datenschutz.bremen.de/aktuelles/gebaerdensprache-9750>
- 71) <https://datenschutz.hessen.de/datenschutz/hochschulen-schulen-und-archive>
- 72) <https://www.insee.fr/fr/accueil>
- 73) <https://www.cnil.fr/fr/la-loi-informatique-et-libertes>
- 74) <https://www.cnil.fr/fr/statut-et-organisation-de-la-cnil>
- 75) https://www.cnil.fr/fr/reglement-interieur-de-la-cnil#_Toc411938662
- 76) <https://www.cnil.fr/fr/charte-de-deontologie>
- 77) <https://eur-lex.europa.eu/>
- 78) <https://www.cnil.fr/fr/enfants-et-ados>
- 79) <https://www.cnil.fr/fr/accompagnez-votre-enfant-pour-un-usage-dinternet-plus-sur>
- 80) <https://www.dataprotection.ie/en/news-media/press-releases/data-protection-commission-publishes-2021-annual-report>
- 81) <https://www.dataprotection.ie/en/news-media/press-releases/>
- 82) <https://www.dataprotection.ie/en/organisations/rules-electronic-and-direct-marketing>
- 83) <https://www.jedecide.be/>
- 84) <https://www.dataprotection.ie/>
- 85) <https://www.dataprotection.ie/en/dpc-guidance/case-studies-annual-report>
- 86) <https://www.dataprotection.ro/?page=Rapoarte%20anuale&lang=ro>
- 87) <https://www.autoriteprotectiondonnees.be/>
- 88) <https://www.safenet.bg/bg/>
- 89) <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>
- 90) https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en
- 91) <https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030>
- 92) <https://www.edupedu.ro/rezultatele-pisa-2022-la-matematica-penultima-tara-din-uniunea-europeana-in-scadere-cu-2-puncte-fata-de-testarea-din-2018-si-al-treilea-cel-mai-slab-rezultat-din-istoria-testarii-internationale-stan/>
- 93) <https://dnsc.ro/citeste/programul-europa-digitala-pentru-tranzitia-digitala-si-securitatea-cibernetica-europa-760mil-euro>
- 94) <https://www.dnsc.ro/citeste/alert-backmydata-ransomware-spitale-romania>
- 95) <https://dnsc.ro/citeste/stirile-saptamanii-din-cybersecurity-29-02-2024>

- 96) <https://dnsc.ro/citeste/comunicat-de-presa-ministerul-educatiei-include-olimpiada-de-securitate-cibernetica-in-calendarul-olimpiadelor-nationale-scolare>
- 97) <https://dnsc.ro/citeste/comunicat-campania-de-constientizare-ecsm2023-se-va-concentra-pe-ingineria-sociala>
- 98) <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/news/digital-europe-programme-makes-eu84-million-available-strengthen-ai-and-cybersecurity>
- 99) https://commission.europa.eu/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation_ro#obiectivele-agendei-pentru-o-mai-bun%C4%83-legiferare
- 100) <https://www.euractiv.ro/infosociety/consiliul-europei-adopta-primul-tratat-international-privind-inteligenta-artificiala-67069>
- 101) www.sigurantaonline.ro
- 102) <https://www.dnsc.ro>